

Redusert bemanning i forhold til vedtatt brannordning

1 Bakgrunn

Bystyret i Trondheim kommune vedtok 30.08.2012 «Brannordning i Trondheim kommune – Dokumentasjon av brannvernet i Trondheim kommune»

«VEDTAK

1. Bystyret vedtar brannordning for TBRT IKS (Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS), som omfatter kommunene Trondheim, Malvik og Klæbu, med følgende bemanning:
 - (a) Forebyggende: 19 brannmestre, 3 ingeniører for saksbehandling pluss leder. I tillegg 2 medarbeidere til forebyggende arbeid med tett trehusbebyggelse i Trondheim etter krav fra DSB.
 - (b) Beredskap: 22 ansatte per vaktlag og 4 vaktlag.
2. Bystyret ber rådmannen i samarbeid med de andre medlemskommunene i TBRT IKS om å legge frem sak om kommunal brann- og redningsstrategi. Saken må bygge på ROS-analysen, herunder drøfting av hvilket akseptnivå som skal legges til grunn».¹

Kommunestyrene i Klæbu og Malvik har også gjort tilsvarende vedtak.

2 Drøfting

2.1 KRAV TIL DOKUMENTASJON

Kommunenes plikt til å dokumentere brannvesenet følger av brann- og eksplosjonsvernloven § 10 og forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesenet § 2-4. Dokumentasjonen skal beskrive kommunens/regionens brannvern. Det vil si brannvesenets størrelse, organisasjon og utstyr.

Dimensjonering av kommunens brannvesen skal baseres på kartlagt risiko og sårbarhet (ROS) og de standardkrav/minimumskrav forskriften setter for forebyggende og beredskapsmessige oppgaver.

Kommunen skal dokumentere overfor DSB (sentral tilsynsmyndighet) at forskriftens krav til organisering, utrustning og bemanning oppfylles alene eller i samarbeid med andre. Brannordning (krav i tidligere lov) vil oppfylle forskriftens krav til dokumentasjon av brannvesenet.²

2.2 HISTORIKK I FORHOLD TIL GJELDENE «BRANNORDNING»

2.2.1 Forslag til «brannordning» fra interkommunal arbeidsgruppe - 17.12.2010

En interkommunal gruppe som var nedsatt av rådmennene i daværende eierkommunene Malvik, Klæbu og Trondheim la 17.12.2010 fram en modell til en felles «brannordning» for kommunene³. Forslaget innebar blant annet at beredskapsstyrken burde øke sin bemanning fra 22 til 26 beredskapspersonell på vakt, og opprettholde reservebemanningen (overdekningen) på beredskapsavdelingen.

2.2.2 Styrebehandling av forslaget til ny «brannordning» - 29.11.2010

Selskapsstyret i TBRT behandlet den interkommunale arbeidsgruppens forslag til brannordning, og gjorde følgende vedtak i styremøte 29.11.2010:

«Styret godkjenner forslag til brannordning for regionen Trondheim, Malvik og Klæbu kommune med følgende merknader som fremkom i møte:

- *Styret slutter seg til brannsjefens vurdering av behovet for dobbeltbetjent høyderedskap.*
- *Utenbys studenter må tas med i vurderingen når det gjelder dimensjonering av forebyggende virksomhet*
- *Forslaget til brannordning for regionen Trondheim, Malvik og Klæbu kommune oversendes representantskapet i TBRT til orientering og deretter til eierkommunene for politisk behandling».*⁴

2.2.3 Videre saksgang fram til vedtak i bystyret om «brannordning» - 30.08.2012

Den vedtatte «brannordningen» av 30.08.2012 må ses i sammenheng med forslaget til «Dokumentasjon av brannvesenets dimensjonering, organisering og utrustning for regionen Trondheim, Malvik og Klæbu kommune» (udatert, framsendt til eierkommunene 17.12.2010)⁵ hvor det framkommer et forslag på totalt 26 ansatte som minimumsbemanning per brigade på vakt. Dette inkluderer 3 dobbeltbetjente høyderedskap og enkeltbetjent tankvogn.

Eierkommunenes tilsvarende av 05.05.2011⁶ til forslaget om ny «brannordning» og saksframlegget fra rådmannen i Trondheim kommune av 10.05.2012⁷ foreslo på sin side en minimumsbemanning på 22 ansatte. Dette innebar 3 enkeltbetjente høyderedskap og tankvogn uten egen bemanning. Det vil si en reduksjon på 4 ansatte i forhold til arbeidsgruppens forslag.

Bystyrets vedtak til «brannordningen» for heltidsstyrken med 22 ansatte i Trondheim må derfor forstås slik:

- 4 mannskapsvogner (4 x 4 ansatte = 16)
- 3 høyderedskap (3 x 1 ansatt = 3)
- 2 tankvogn (uten dedikert bemanning)
- 1 sjøsprøytebemanning (2 ansatte)
- 1 brigadeleder (1 ansatt)

2.3 REDUSERT BEMANNING I FORHOLD TIL VEDTATT «BRANNORDNING»

2.3.1 Vedtak i styret om tiltak og konsekvensbeskrivelse etter vedtak i representantskapet sak 7/12 økonomiplan 2013 - 2016/Budsjett 2013 – 27.02.2013

I møte 27.02.2013 vedtok styret for TBRT i sak 6/13 følgende:

«Styret ber om at brann- og redningssjefen legger frem tiltak og konsekvensbeskrivelse av representantskapets vedtak i dets sak 7/12».⁸

2.3.1.1 Forslag fra brann- og redningssjefen for å imøtekomme kravet om varige kostnadsreducerende tiltak - 22.03.2013

Brann- og redningssjefen foreslår 22.03.2013 i skriv til styret følgende tiltak for varige kostnadsreducerende tiltak:

- 2 årsverk til forebyggende tiltak i eldre leilighetsbygg (tett trehusbebyggelse og 1890-gårder) holdes vakante
- 2 årsverk til øvrig forebyggende virksomhet holdes vakante
- redusere minimumsbemanningen i beredskap jf. vedtatt «brannordning» med 1 årsverk – fra 22 til 21, samt redusere overdekningen på brigadene med totalt 3 årsverk (dette innebærer 29 ansatte per brigade).
- Besparelser på andre administrative stillinger som ikke er vedtatt i gjeldende «brannordning»

Brann- og redningssjefens forslag til vedtak i styret for å oppnå kostnadsreducerende tiltak ut over 2013:

«Styret vedtar de foreslåtte reduksjonene som fremlagt, og ber om at brann- og redningssjefen innarbeider dette i økonomiplan 2014-2017/budsjett 2014».⁹

2.3.1.2 Vedtak i styret vedrørende status i arbeidet med budsjett 2014 og økonomiplan 2014 - 2017, herunder konsekvensene av representantskapets vedtak - 03.04.2013

Styret i TBRT gjør 03.04.2013 følgende vedtak i sak 10/13 Status i arbeidet med budsjett 2014 og økonomiplan 2014 - 2017, herunder konsekvensene av representantskapets vedtak:

«Styret ber om at brann- og redningssjefen innarbeider de foreslåtte reduksjonene i økonomiplan 2014-2017/budsjett 2014. Styret forutsetter at ingen reduksjoner og tiltak er i strid med lover og forskrifter».¹⁰

Dette vedtaket innebærer at styret de facto ber brann- og redningssjefen om å iverksette tiltak som innebærer en lavere bemanning enn den vedtatte brannordningen, dog på en slik måte at «ingen reduksjoner og tiltak er i strid med lover og forskrifter».

2.3.2 Beredskapsmessig organisering i TBRT – ønske om at styret skal vedta en ny tolkning av vedtatt «brannordning» - 18.05.2017

Brann- og redningssjefen oversender 18.05.2017 et skriv til styret i TBRT hvor han fremmer forslag om at styret foretar et enkeltvedtak om bemanning som avviker fra vedtatt «brannordning»¹¹:

«Minimumsbemanning:

I tiden fra brannordningen ble vedtatt og frem til dags dato har vi ved veldig mange tilfeller, ca 40% av vaktene vært 21 mann på vakt. Vi har hatt en muntlig avtale med tidligere styre om at en slik bemanning er tilfredsstillende ved såpass lav overdekning. Denne enigheten bør formaliseres i form av et enkeltvedtak, før revisjon av ny brannordning er gjeldende»

Forslag til vedtak:

«Minimumsbemanning:

Brannordningen, Kap VI, pkt 6.1 tolkes slik:

Det innkalles ikke ekstra mannskaper på vakt i de tilfeller hvor uforutsigbare hendelser som sykdom, permisjon, tilsvarende medfører at antallet på vakt reduseres til 21 brannmannskaper.

Betjening og organisering av høyderedskap:

Brannordningen, Kap III, pkt 2 endres slik:

Alle høyderedskap i TBRT skal til enhver tid betjenes av 2 mann fra utalarmering til arbeidet på skadestedet er avsluttet.

Ved minimumsbemanning 21 og 22 mann skal høyderedskap disponeres med utgangspunkt i stasjon 1».

2.3.2.1 Styrets vedtak vedrørende brann- og redningssjefens forslag til vedtak om ny tolkning av brannordning – 24.05.2017

Brann- og redningssjefens forslag til ny tolkning av brannordningen og beredskapsmessig bemanning av 18.05.2017 ble behandlet i styremøte for TBRT 24.05.2017 under sak 24/17 – beredskapsmessig organisering i TBRT.

Vedtak:

*«Styret presiserer at det til enhver tid er brannsjefens ansvar å vurdere den samlede bemanningen i selskapet sett i lys av styrende dokumenter, brannordning og årlige budsjettbevilgninger».*¹²

2.4 OPPSUMMERING

TBRT har siden 2012 i stor grad praktisert en minimumsbemanning av forebyggendevirksomheten og beredskapsstyrken som er lavere enn vedtatt «Brannordning i Trondheim kommune – Dokumentasjon av brannvernet i Trondheim kommune» som ble vedtatt i bystyret 30.08.2012 og senere i Klæbu og Malvik kommuner.

Det forhold at bemanningen er lavere enn den vedtatte «brannordningen» har sin begrunnelse i økonomiske innsparinger. Dette er et forhold som selskapsstyret, representantskapet og eierkommunenenes kommunedirektører (rådmenn) har vært/er kjent med.

Brann- og redningssjefen har også for 2020 vedtatt å videreføre samme bemanning som ble skissert 18.05.2017 i forslaget hvor styret ble bedt om å vedta ny tolkning av brannordningen og beredskapsmessig bemanning.

Brann- og redningssjefen ønsker med bakgrunn i dette at det nye selskapsstyret stadfester daværende styres vedtak i sak 24/17 av 24.05.2017 – beredskapsmessig organisering i TBRT - hvor styret gir brann- og redningssjefens fullmakt til selv å vurdere den samlede bemanningen og derigjennom ha en lavere bemanning enn gjeldende «brannordning»

3 Konklusjon

Brann- og redningssjefen fremmer følgende forslag til vedtak i selskapsstyret:

Styret vedtar å stadfeste vedtak i sak 24/17 av 24.05.2017 jf saksframlegg i samme sak av 18.05.2017 hvor styret presiserer at det til enhver tid er brannsjefens ansvar å vurdere den samlede bemanningen i selskapet sett i lys av styrende dokumenter, brannordning og årlige budsjettbevilgninger.

Torbjørn Mæhlumsveen
brann- og redningssjef

Referanser

¹ Saksdokumenter – sak PS 0120/12: Brannordning i Trondheim kommune – Dokumentasjon av brannvernet i Trondheim kommune: Saksprotokoll vedtak bystyret 30.08.2012 (arkivsak 12/10567)

² Veiledning til forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen § 2-4 – Krav til dokumentasjon.

³ Forslag til Dokumentasjon av brannvesenets dimensjonering, organisering og utrustning for regionen Trondheim, Malvik og Klæbu kommune. Inngår som vedlegg 1 i Saksdokumenter - sak PS 0120/12-1 Brannordning i Trondheim kommune – Dokumentasjon av brannvernet i Trondheim kommune.

⁴ Styreprotokoll TBRT 29.11.2010

⁵ Forslag til Dokumentasjon av brannvesenets dimensjonering, organisering og utrustning for regionen Trondheim, Malvik og Klæbu kommune. Inngår som vedlegg 1 i Saksdokumenter - sak PS 0120/12-1 Brannordning i Trondheim kommune – Dokumentasjon av brannvernet i Trondheim kommune.

⁶ NOTAT: Merknader til Trøndelag brann og redningstjeneste (TBRT) sitt forslag til ny brannordning for kommunene Malvik, Trondheim og Klæbu datert 05.05.2011. Inngår som vedlegg 2 i Saksdokumenter - sak PS 0120/12-2 Brannordning i Trondheim kommune – Dokumentasjon av brannvernet i Trondheim kommune.

⁷ Saksdokumenter – sak PS 0120/12: Brannordning i Trondheim kommune – Dokumentasjon av brannvernet i Trondheim kommune: Saksframlegg fra rådmannen av 10.05.2012 til vedtak i bystyret 30.08.2012

⁸ Styreprotokoll TBRT 27.02.2013: sak 6/13

⁹ Skriv fra brann- og redningssjefen til styret 22.03.2013: Sak 10/13 – Tiltak og konsekvenser av vedtak i representantskapet, sak 7/12

¹⁰ Styreprotokoll TBRT 03.04.2013: sak 10/13 Status i arbeidet med budsjett 2014 og økonomiplan 2014 - 2017, herunder konsekvensene av representantskapets vedtak

¹¹ Skriv fra brann- og redningssjef til styret i TBRT av 18.05.2017 til behandling under sak 24/17 Beredskapsmessig organisering i TBRT på kommende styremøte.

¹² Styreprotokoll 24.05.2017: sak 24/17: Beredskapsmessig organisering i TBRT.